

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ФАХОВИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Олег КУКЛІН

2025 р.



**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
для здобуття освітньо-професійного ступеня
фахового молодшого бакалавра
на основі базової середньої освіти
зі спеціальності В2 «Дизайн»
освітньої програми «Графічний дизайн»**

РОЗГЛЯНУТО

та рекомендовано до затвердження
на засіданні відділення дизайну
протокол № 8 від 27 березня 2025 р.

Програма вступного випробування для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра на основі базової середньої освіти зі спеціальності В2 «Дизайн» освітньої програми «Графічний дизайн». Черкаси, 2025 р. 15 с.

Розробник
Валентина МУЗИЧЕНКО – викладач-методист, завідувач відділення
дизайну

*Затверджено на засіданні приймальної комісії
Черкаського державного фахового бізнес-коледжу
(протокол № 2 від «28» березня 2025 р.)*

© Черкаський державний
фаховий бізнес-коледж, 2025

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Керівництво конкурсом	4
Концепція конкурсного завдання	5
Загальні вимоги до об'єму та якості виконання конкурсного завдання	5
Зміст творчого конкурсу	6
Критерії оцінювання	8
Аналіз роботи	10
Типові помилки абітурієнтів	11
Рекомендовані джерела	13
Додаток 1	14
Додаток 2	15

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму творчого конкурсу для вступу на навчання для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра зі спеціальності В2 «Дизайн» (галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки») складено відповідно до Порядку прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти в 2025 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 166 від 7 лютого 2025 року та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24 лютого 2025 року за № 293/43699.

Пропонована орієнтовна програма вступного випробування з творчого конкурсу розрахована на проведення іспиту з рисунку, для визначення наявності творчого потенціалу абітурієнта, ступеню його підготовки, володіння технічними засобами вираження для передачі своїх ідей та задумок, проєктного мислення.

Програма окреслює обсяг знань і вмінь отриманих протягом 7 років загальноосвітньої школи.

У вступному випробуванні беруть участь усі абітурієнти без винятку, зокрема переможці та призери олімпіад, а також ті особи, які мають пільги для вступу до вищих навчальних закладів, тощо.

Під час проведення вступного випробування абітурієнти повинні дотримуватись таких вимог:

- зберігати тишу;
- працювати самостійно;
- не користуватися довідниковими матеріалами (навчальними посібниками, електронними записними книжками, а також будь-якими іншими засобами);
- не розмовляти з іншими абітурієнтами, які екзамнуються;
- не здійснювати допомогу у виконанні завдань іншим абітурієнтам, які екзамнуються;
- не користуватися засобами оперативного (мобільного) зв'язку;
- не покидати меж території, яка встановлена приймальною комісією для проведення вступного випробування.

Творчий конкурс як вступний іспит зі спеціальності «Дизайн» проводиться в один тур.

КЕРІВНИЦТВО КОНКУРСОМ

2.1. Загальне керівництво конкурсом здійснюється головою приймальної комісії – директором коледжу.

2.2. Контроль за дотриманням умов конкурсу здійснюється головою предметної екзаменаційної комісії.

2.3. До складу конкурсної комісії входять викладачі відділення дизайну Черкаського державного фахового бізнес-коледжу, ті, що не були задіяні у роботі підготовчих курсів.

КОНЦЕПЦІЯ КОНКУРСНОГО ЗАВДАННЯ

3.1.Завдання конкурсу направлені на виявлення у абітурієнтів творчих здібностей до зображення фігур та уміння логічно мислити, вирішуючи прості творчі завдання.

3.2.Взято до уваги те, що комісія має справу з досить різним рівнем підготовки абітурієнта і не завжди академічні завдання можуть виявити природній хист до дизайну. Проте, бажаний рівень:

- попереднє проходження курсу дитячої художньої школи;
- студії образотворчого мистецтва;
- підготовчих курсів.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОБ'ЄМУ ТА ЯКОСТІ ВИКОНАННЯ КОНКУРСНОГО ЗАВДАННЯ

Основні завдання проведення вступного випробування полягають в наступному:

4.1.Перевірка образотворчих здібностей вступників, навичок з виконання рисунку, виконання побудови олівцем.

4.2.Виявлення вмінь щодо передачі в рисунку конструктивної будови, форми та об'єму складових постановки, володіння базовими знаннями з побудови тривимірної форми, принципів композиційної організації площини аркуша.

4.3.Перевірка навичок з передачі пропорцій предметів, світло-тонової характеристики, відтворення матеріальності простих предметів.

4.4.Виявлення розуміння цілісності постановки, емоційної художньо-образної виразності та чистоти виконання.

Для складання творчого конкурсу **абітурієнти повинні знати:** правила лінійної та повітряної перспективи, основні пропорції побудови предметів, загальні правила побудови перспективи, збереження пропорційних співвідношень складових композицій в побудові, закономірності світло-тонових рефлексів.

Вступники повинні вміти:

- зобразити запропонований натюрморт з урахуванням всіх композиційних закономірностей та за усіма правилами композиції зображувальної площини;
- передати скорочення плоских та об'ємних фігур відносно лінії горизонту;
- виконувати конструктивну побудову кожного предмета натюрмарту із дотримання пропорцій та використовуючи закони лінійної перспективи;
- володіти методами побудови перспективних зображень предметів комбінованої форми;
- виконувати поетапне зображення лінійного конструктивного рисунка натюрмарту;
- правильно закомпонувати зображення на площині паперу;
- виявляти м'які та контрастні тональні співвідношення;
- виявляти основні пропорції, характер і пластичний взаємозв'язок між частинами і цілим;
- виявляти об'ємність і положення предметів у просторі;

- побудувати композицію натюрморту із складових елементів, враховуючи пропорції, просторові співвідношення, тональні градації;
- ескізувати і послідовно створювати натюрморт від загальних окреслень головного і складових елементів композиції до лінійного і тонального завершення, з виявленням цілісності форми та змісту;
- передавати форму, об'єм, текстуру предметів і їх співвідношення засобами світло-тіні;
- завершувати роботу проробкою деталей та узагальненням, доводячи до цілісності та художньої виразності;
- володіти графічними прийомами та засобами виразності: лінією, тоном для передачі пропорцій, пластики та матеріальності форм у просторі;
- володіти класичною технікою рисунка.

У переважній більшості випадків при оцінюванні творчого потенціалу особистості абітурієнта враховуються параметри, які можуть у майбутньому забезпечити безпосередній творчий результат.

ЗМІСТ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Завданням творчого конкурсу є виконання рисунка натюрморту з 2-3 предметів побуту (глиняні або керамічні глечики, вази, макітри), муляжу (яблуко, огірок, груша і т. п.), і двотонового драпірування, яке утворює прості складки.

Матеріали: папір формату А3 (297мм х 420 мм), графічний олівець, гумка, скотч для закріплення паперу на планшеті.

Вступники повинні композиційно правильно розмістити предмети постановки на аркуші паперу; гармонійно закомпонувати, визначивши габаритні розміри постановки та її загальну форму; точно передавати зовнішній вигляд, пропорції предметів, конструктивну та реальну форму з урахуванням умов перспективи; об'єм та матеріальність предметів за допомогою тону.

Для цього необхідно:

- 5.1. Обрати формат аркуша (розміри вертикальні, горизонтальні).
- 5.2. Визначити розмір та пропорції предметів.
- 5.3. Узгодити послідовне виконання всіх етапів роботи над натюрмортом в цілому, а не над окремими його складовими елементами.
- 5.4. Правильно розташувати зображення в предметів на аркуші. Уточнити взаємне розташування частин натюрморту.
- 5.5. Зробити конструктивну будову предметів.
- 5.6. Перевірити симетрію предметів натюрморту.
- 5.7. Визначити характерні особливості та фактури предметів.
- 5.8. Передати форму, об'єм, фактуру та матеріальність, тональні та кольорові відношення, рефлексів, власних і падаючих тіней. Передати простір (повітряна перспектива).
- 5.9. Узагальнити тональні й кольорові співвідношення всіх елементів натюрморту на відповідному рівні завершеності завдання.

Абітурієнт зобов'язаний виконати завдання в повному об'ємі.

Освітлення: верхньо-бокове, природне, штучне. Вступне випробування триває 3 астрономічні години. Іспит проводиться у спеціально обладнаному приміщенні.

Робочі місця – мольберти, дошки, стільці, розташовуються так, щоб забезпечити огляд постановки з найбільш цікавих і композиційно-вигідних позицій.

Приклади робіт розміщені у додатку 1.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Творчий конкурс оцінюється за 55-бальною шкалою.

51-55 – ставиться за майстерно виконаний рисунок та за вичерпні відповіді при його обговоренні. У роботі має бути представлена вдала композиція, чітка конструктивна логіка у відтворенні форми (об'єму) та правильна передача пропорцій предметів, правильне вирішення в тоні; витончені гармонійні взаємозв'язки та взаємовпливи з передачею рефлексів; лінійна та повітряна перспектива; майстерність у володінні технікою рисунка.

46-50 – ставиться за рисунок, який має гармонійне виконання постановки, вдалу композицію, чітку конструктивну логіку у відтворенні форми (об'єму), правильну передачу пропорцій, правильне вирішення в тоні, передачу рефлексів; певну майстерність у володінні технікою рисунка. Однак рівень майстерності виконання дещо зменшений, робота містить несуттєві відхилення технічного характеру, менш композиційно узгоджена, а її виконання менш досконале в побудові.

41-45 – ставиться за роботу в якій спостерігається грамотна, однак дещо невідповідна композиція, недостатня конструктивна логіка у відтворенні форми (об'єму) та відносно правильна передача пропорцій, приблизне вирішення в тоні, узгоджені взаємозв'язки між предметами, що зображуються; первинні уміння володіти технікою.

36-40 – ставиться за роботу, яка в цілому відповідає всім вимогам, але містить незначні похибки, що принципово не впливають на повноту і правильність виконання завдання. В роботі присутні незначні порушення у відтворенні форми при передачі основних пропорцій, можуть бути нечіткі вирішення в тоні, відносно уміння володіти технікою рисунка.

31-35 – ставиться за роботу, яка в цілому відповідає основним вимогам, але присутні незначні недоліки в композиційному вирішенні постановки й невеликі порушення у відтворенні форми та передачі пропорцій; може бути нечітке вирішення в тоні; проте, обов'язкові навички у володінні технікою рисунка.

26-30 – ставиться за роботу яка не зовсім відповідає основним вимогам, присутні недоліки в композиційному вирішенні й порушення у відтворенні форми й передачі пропорцій та об'єму, але такі, що не змінюють основних параметрів постановки.

21-25 – ставиться за роботу в якій є недоліки в композиційному вирішенні й порушення у відтворенні форми й передачі пропорцій та об'єму, але такі, що відносно відтворюють основні параметри постановки; нечітке вирішення в тоні; але присутні навички у володінні технікою рисунка.

16-20 – ставиться за роботу, де є значні недоліки в композиційному вирішенні та порушення у відтворенні форми та передачі пропорцій; нечітке вирішення в тоні; проте, продемонстровані навички у володінні технікою рисунка.

11-15 – ставиться за роботу з неграмотним композиційним вирішенням та порушенням форми та передачі основних пропорцій; присутні помилки у вирішенні постановки в тоні та у володінні технікою рисунка.

5-10 – ставиться за роботу з неграмотним композиційним вирішенням натюрморту, зі значними порушеннями у відтворенні форми та передачі основних

пропорцій в тоні, за відсутність повітряного середовища в якому вони знаходяться; незначні основні навички володіння технікою рисунка.

Оцінка роботи у **1-4** – вважається незадовільною. Така робота не відповідає вимогам фахового випробування.

Конкурсна комісія приймає рішення щодо оцінювання робіт відкритим голосуванням та заповнює бланк оцінювання фахового випробування.

АНАЛІЗ РОБОТИ

№ з/п	Критерії оцінювання		Шкала оцінювання	Набрані бали
1.	Композиційне розташування предметів в заданому форматі; досягнення цілісності композиції, масштабність та рівновага зображення	Вдале розташування обраних предметів в заданому форматі, цілісність постановки, знайдена рівновага відносно композиційного центру	6-11	
		Незначні похибки в композиційному розташуванні та побудові предметів натюрморту	1-5	
		Композиційна будова незадовільна, відсутнє поєднання предметів у натюрморті та цілісність сприйняття	0	
2.	Дотримання та правильне відтворення пропорційних відношень та співвідношень розмірів кожного з предметів постановки та особливостей їх форми	Відповідність форми, розміру та розташування предметів в постановці.	6-11	
		Незначні похибки, які не впливають на цілісність сприйняття зображення	1-5	
		Пропорції та форма предметів не відповідають дійсності, порушення взаємозв'язку предметів	0	
3.	Виявлення форми предметів засобами світлотіньових відношень, передача взаємного тонового зв'язку. Передача об'єму та матеріальності зображуваних предметів натюрморту	В роботі присутня вдала передача загального тону предметів, відчувається взаємозв'язок між ними, матеріальність та об'єм предметів	6-11	
		Незначні порушення передачі тону предметів постановки. Недостатньо виражена матеріальність та об'єм предметів	1-5	
		Відсутня передача тону предметів та взаємозв'язок між ними, матеріальність та об'єм предметів	0	

4.	Технічність виконання штрихування постановки предметів. Культура штриха.	В роботі відчувається гармонійне використання штриховки. Присутня стильова єдність та культура штриха	6-11	
		Недостатнє володіння технікою штрихування.	1-5	
		Відсутнє володіння технікою штрихування.	0	
5	Відповідність виконаного завдання постановці. Естетичність виконання, відповідність зображення постановці, досягнення цілісності зображення.	Відповідність зображення, обраній групі предметів, присутність цілісності та культури виконання, робота має естетичний вигляд	6-11	
		Незначні порушення цілісності та культури зображення, що не впливає на загальне враження від роботи	1-5	
		Відсутня цілісність зображення, робота неохайна, незавершена. Невміле використання графічних матеріалів, низька естетика виконання	0	
Разом:			0-55	

Для конкурсного відбору оцінка за роботу переводиться в 200 бальну систему згідно з таблицею (додаток 2)

Рішення комісії оформляється протоколом. Протокол складається та здається відповідальному секретарю приймальної комісії в день проведення конкурсу.

ТИПОВІ ПОМИЛКИ АБІТУРІЄНТІВ

Помилки, які впливають на оцінку роботи:

- 1) невдалий вибір формату (вертикаль чи горизонталь);
- 2) неправильне розташування предметів на аркуші паперу (зображення занадто мале (велике), порушена рівновага натюрморту, тощо);
- 3) неправильно визначені пропорції предметів (співвідношення висоти до ширини кожного окремо взятого предмета і в порівнянні предметів між собою);
- 4) не чітко, або взагалі не показана предметна площина;
- 5) неправильно знайдене місце предметів на предметній площині (який предмет далі від глядача, ближче до глядача; порушено розташування предметів між собою, тощо);
- 6) спотворення перспективних скорочень (прямих паралельних ліній, еліпсів);
- 7) порушення конструктивної побудови предметів (спотворена симетрія предмета, не знайдені лінії зломів по вертикалі, по горизонталі тощо);
- 8) неправильне розміщення тонових плям світлотіньового моделювання форми, або відсутність деяких із основних чинників (світло, півтінь, тінь власна, рефлекс, нюанс, тінь падаюча);
- 9) неправильне порівняння в тоні основних чинників світлотіньового моделювання форми (тінь падаюча темніша від власної, нюанс завжди світліший за рефлекс, тощо);
- 10) не послідовне ведення роботи над натюрмортом (кожен предмет промальовується окремо, один предмет ледве намічений, інший вже опрацьовується в тоні, тощо); або предмети опрацьовані окремо, а оточуюче середовище (драперії, площини – вертикаль та горизонталь) окремо або взагалі не опрацьовані.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

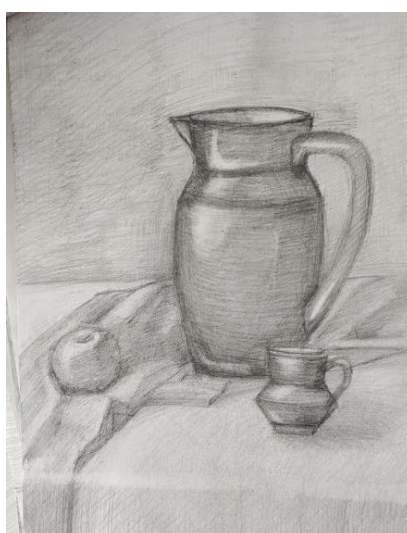
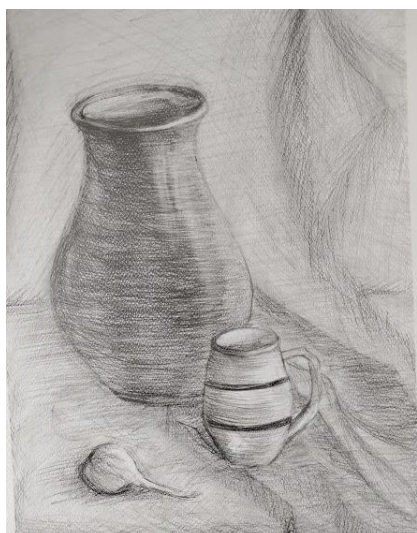
1. Бьорд М. 100 ідей, що змінили мистецтво. Київ : ArtHuss, 2019. 216 с.
2. Кириченко М. А. Кириченко І. М Основи образотворчої грамоти. К.: Вища школа, 2002. 168 с.
3. Михайленко В.Є., Яковлєв М.І Основи композиції: навч. посібник. – К.: Каравела, 2018. – 304 с
4. Образотворче мистецтво: енциклопедичний ілюстрований словник-довідник. А. Пасічний. К.: Факт, 2007. – 680 с., іл.
5. Тадем Е., 50 креативних ідей малювання олівцем. Пер.з англ. В. Кучменко. К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2018. – 224 с.: іл.
6. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: теоретико методологічні основи комплексного навчання: навчальний посібник. Львів. Аверс. 2010. – 496 с.
7. Академічний рисунок і живопис. URL: <http://www.akadem-risunok.in.ua/ua/products/malyunok-natyurmortu-u-m.-dnipri.-navchimo-malyuvati-natyurmort-u-izostudiji.-robotu-vikonala-irina-gulai-m.-dnipro-%28dnipro-petrovsk%29-733.html>
8. JOSÉ Художня галерея онлайн URL: <https://joseartgallery.com/uk/drawing/still-life/pencil/paper/ua>

ДОДАТОК 1

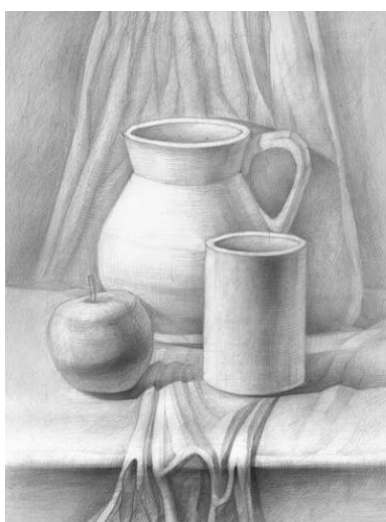
Низький рівень



Середній рівень



Високий рівень



ДОДАТОК 2

Таблиця переведення балів з творчого конкурсу за шкалою 100-200

Бал за творчий конкурс	Бал за шкалою 100-200	Бал за творчий конкурс	Бал за шкалою 100-200
0-4	незадовільно	30	150
5	100	31	152
6	102	32	154
7	104	33	156
8	106	34	158
9	108	35	160
10	110	36	162
11	112	37	164
12	114	38	166
13	116	39	168
14	118	40	170
15	120	41	172
16	122	42	174
17	124	43	176
18	126	44	178
19	128	45	180
20	130	46	182
21	132	47	184
22	134	48	186
23	136	49	188
24	138	50	190
25	140	51	192
26	142	52	194
27	144	53	196
28	146	54	198
29	148	55	200